NN 19/2021 (24.2.2021.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-68/20-11 od 7. listopada 2020.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednik vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članice vijeća, te sudske savjetnice Matee Milolože, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d. Z., Z., zastupan po odvjetnicima, svakim pojedinačno iz Odvjetničkog društva B., D. & p., Z., protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe Grada V., V., koju zastupa Odvjetnički ured Š., Z., radi obnove postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 7. listopada 2020.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/19-11/532, urbroj: 376-05-3-20-4 od 28. siječnja 2020.

II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kn.

III. Nalaže se tužitelju Hrvatski Telekom d.d., Z. da zainteresiranoj osobi Gradu V., V. nadoknadi trošak upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude.

IV. Ova će se presuda objaviti u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem tuženika klasa: UP/I-344-03/19-11/532, urbroj: 376-05-3-2-4 od 28. siječnja 2020. odbačen je zahtjev tužitelja za obnovu postupka okončanog rješenjem Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti klasa: UP/I-344-03/16-11/392, urbroj: 376-10-18-32 od 20. srpnja 2018. (točka I. izreke rješenja) te je odlučeno da rješenje Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti klasa: UP/I-344-03/16-11/392, urbroj: 376-10-18-32 od 20. srpnja 2018. ostaje na snazi (točka II. izreke rješenja).

Protiv osporenog rješenja tužitelj je podnio tužbu zbog bitne povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi u bitnom navodi da svoj prijedlog za obnovu upravnog postupka temelji i obrazlaže pozivom na drukčiju odluku o rješenju prethodnog pitanja o kojem je tuženik raspravio u okviru upravnog postupka utvrđivanja tužitelja infrastrukturnim operatorom i obveznikom plaćanja naknade za pravo puta, a o kojem pitanju je u okviru parničnog postupka, kao o glavnom pitanju, pravomoćnom presudom odlučio nadležni sud (članak 123. stavak 2. točka 3. Zakona o općem upravnom postupku). Naime, tuženik je u konkretnom slučaju u potpunosti zanemario pravomoćnu presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i njezine učinke na upravni postupak (koji je pokrenut povodom zahtjeva zainteresirane osobe radi utvrđivanja tužitelja infrastrukturnim operatorom i obveznikom plaćanja naknade za pravo puta), a posebno na njezine učinke u pogledu odluke o prethodnom pitanju o kojem je izravno ovisilo donošenje rješenja 2018. i izricanje obveze tužitelju na plaćanje naknade za pravo puta. Obrazlažući razloge odbacivanja prijedloga za obnovu postupka tuženik navodi da, iako je postojanje drugog prava u smislu odredbe članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta uvjet za prestanak plaćanja obveze, navedena činjenica postojanja drugog prava (ugovora) nije od značaja, niti je odlučna za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI te količine i visine naknade za pravo puta. Suprotno takvom obrazloženju, ističe da je u dosadašnjoj praksi tuženika i ovoga Suda zauzet stav da se odredba članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika tumači i primjenjuje na način da nema procesnih i materijalnih pretpostavki da tuženik utvrđuje naknadu za pravo puta ako postoji koje drugo prvo po kojem infrastrukturni operator već plaća naknadu za korištenje cestovnog zemljišta. Takvim obrazloženjem tuženik u pobijanom rješenju proturječi dosadašnjoj praksi i pravnim stajalištima ovoga Suda te vlastitim obrazloženjima iz rješenja od 2018. te obrazloženjima ovoga Suda u njegovoj presudi UsII-364/18-8 od 20. veljače 2019. Dakle, unatoč pravomoćnoj presudi

nadležnog suda kojom je utvrđeno kako je otkaz predmetnog ugovora o služnosti neosnovan i bez pravnog učinka te unatoč vezanošću tuženika njezinim utvrđenjima, u smislu članka 55. Zakona o općem upravnom postupku, tuženik protivno svim pravilima istu odbija primijeniti na konkretan slučaj. Sva apsurdnost pobijanog rješenja dodatno se ogleda u posljedicama koje bi ono imalo po tužitelja, odnosno činjenicu da bi u slučaju njegovog opstanka, tužitelj zainteresiranoj osobi bio dužan plaćati dvije naknade za korištenje nekretnina i to po dvije različite pravne osnove, odnosno naknadu za pravo služnosti prema ugovoru o služnosti, jer je ugovor o služnosti i dalje na snazi i proizvodi pravne učinke, te naknadu za pravo puta prema rješenju iz 2018. Budući da je nadležni sud pravomoćno presudu da na predmetnim nekretninama (i dalje) postoji pravo služnosti, na temelju kojeg prava tužitelj zainteresiranoj osobi plaća naknadu za njihovo korištenje, time je u smislu članka 8. stavka 4. Pravilnika i usvojenog stajališta Visokog upravnog suda Republike Hrvatske isključena primjena prava puta. Tužitelj ukazuje i na to da su razlozi koji se navode u obrazloženju pobijanog rješenja proturječni s njegovom izrekom jer je tuženik odbacio njegov prijedlog za obnovu, a istovremeno razloge takvog odbačaja posve pogrešno obrazlaže argumentima zbog kojih se prijedlog za obnovu postupka ne može odbaciti, već u slučaju osnovanosti istih (što u ovoj upravnoj stvari nije slučaj) eventualno odbiti. Tužitelj predlaže da ovaj Sud u smislu članka 26. u vezi s člankom 7. Zakona o upravnim sporovima održi raspravu. Konačno, tužitelj predlaže da ovaj Sud usvoji tužbeni zahtjev i poništi rješenje tuženika od 28. siječnja 2020. i dopusti obnovu postupka te poništi rješenje tuženika od 20. srpnja 2018. te odbaci odnosno odbije zahtjev zainteresirane osobe za utvrđivanje tužitelja kao infrastrukturnog operatora i obveznika plaćanje naknade za pravo puta te naloži zainteresiranoj osobi da tužitelju nadoknadi troškove postupka, odnosno podredno da usvoji tužbeni zahtjev i poništi rješenje tuženika od 28. siječnja 2020. i obveže tuženika podmiriti tužitelju troškove postupka.

Tuženik je u odgovoru na tužbu ostao kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja te je istakao da se pri donošenju osporavanog rješenja držao stavova suda kao i stava suda iznesenog u presudi UsII-175/18-6 od 30. siječnja 2019. U bitnom navodi da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred tuženikom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta, što je potvrđeno presudom Visokog upravnog suda poslovni broj: UsII-364/18 od 20. veljače 2019. Iako je postojanje drugog prava u smislu odredbe članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta, navedena činjenica postojanja drugog prava (ugovora), prema ocjeni tuženika, u predmetnom slučaju nije od značaja, niti je odlučna za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI koja je izgrađena na nekretninama grada, za utvrđivanje količine i vrste EKI i visine naknade za pravo puta. Tuženik posebno napominje da tužitelj u tužbi ne dostavlja dokaze niti na bilo koji način dovodi u sumnju da su osporavanim rješenjem navodno uskraćena prava koja mu u okviru instituta prava puta osiguravaju odredbe ZEK-a. Tužitelj se osvrće na značaj ugovornog odnosa kao odlučne činjenice u ovom upravnom postupku. Iako je postojanje drugog prava u smislu odredbe članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta, navedena činjenica postojanja drugog prava (ugovora), prema ocjeni tuženika, u predmetnom slučaju nije od značaja, niti je odlučna za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI koja je izgrađena na nekretninama grada, za utvrđivanje količine i vrste EKI i visine naknade za pravo puta, a koji stav je izražen i u presudi ovoga Suda poslovni broj: UsII-175/18-6 od 30. siječnja 2019. Tuženik smatra da je osporavano rješenje zakonito budući da se i u slučaju, kada bi se smatralo da je presuda parničnog suda razlog za obnovu postupka i kada bi se moralo donijeti novo rješenje, ne bi mijenjao sadržaj trenutnog rješenja niti obujam tužiteljevih prava i obveza. Radi pojašnjenja, uvažavajući članak 8. stavak 4. navedenog Pravilnika i usvojeni stav suda, ističe da je tužitelj i sada obvezan postupati po rješenju tuženika i plaćati naknadu za pravo puta za sve one nekretnine na kojima je utvrđeno da ima izgrađenu svoji EKI, osim za one nekretnine za koje obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako korištenje te nekretnine plaća po nekom drugom pravu. Prestanak obveze plaćanja naknada za pravo puta prestaje u ovom konkretnom slučaju po samom propisu (Pravilniku), jer su ispunjeni uvjeti iz samog propisa. Tuženik predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu Grad V. dostavila je ovom Sudu odgovor na tužbu u kojem obrazlaže zbog čega smatra da uvjeti za obnovu upravnog postupka nisu ispunjeni te da je prijedlog trebalo odbaciti na temelju odredbe članka 126. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku, odnosno podredno navodi razloge zbog kojih smatra da je prijedlog trebalo odbiti zbog toga što okolnost (razlog za obnovu) ne može dovesti do drugačijeg rješenja (članak 126. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku). Ističe da predmet ugovora koji je tužitelj sklapao s vlasnicima, kao i u ugovoru između tužitelja i zainteresirane osobe, nisu bile sve nekretnine koje je tužitelj uporabljivao korištenjem elektroničke komunikacijske infrastrukture, već tek dio nekretnina pa je njegova obveza plaćanja naknade za pravo puta u smislu odredbe članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta, ako su ispunjeni uvjeti iz ove odredbe, mogla prestati ex lege u odnosu na dio nekretnina (onih iz ugovora), a ne i u odnosu na nekretnine koje je on uporabljivao, a nisu bile predmet ugovora. Prema tome, obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje samo u odnosu na nekretnine za koje je zasnovano drugo pravo za koje infrastrukturni operator plaća naknadu, a ne i za sve nekretnine koje on uporabljuje. Ističe da je tužitelj u sporovima pred trgovačkim sudom zahtijevao da se izjava o otkazu ugovora utvrdi nezakonitom i da je ugovor (na temelju kojeg on plaća manju naknadu nego ju plaća po rješenju tuženika) na snazi. Jasan je cilj takvog tužbenog